

Program wspierania badań naukowych i analiz w zakresie zagadnień związanych z Europejską Unią Gospodarczą i Walutową

(2006/C 246/11)

1. Wprowadzenie

W sprawozdaniu dla Rady Europejskiej obradującej w dniach 11-12 grudnia 1999 r. w Helsinkach, poświęconym koordynacji polityki gospodarczej (13123/1/99 Rev. 1), Rada ds. Gospodarczych i Finansowych (Ecofin) opowiedziała się za skutecznym nadzorowaniem polityki gospodarczej w trzecim etapie unii gospodarczej i walutowej. Zdaniem Rady wymaga to lepszego zrozumienia zmian sytuacji gospodarczej oraz kwestii polityki gospodarczej dotyczących unii gospodarczej i walutowej.

Zgodnie z traktatem WE Komisji Europejskiej przypada ważna rola w informowaniu pozostałych organów UE, państw członkowskich oraz różnych podmiotów gospodarczych o sytuacji ekonomicznej i perspektywach dla gospodarki oraz o wpływie polityki gospodarczej na funkcjonowanie unii gospodarczej i walutowej. Podstawą udzielenia właściwych porad w tych kwestiach są staranne analizy ekonomiczne i odpowiednie badania naukowe. Zasadnicza część niezbędnych analiz i badań jest wprawdzie przeprowadzana przez same służby Komisji, jednak wiele istotnych prac jest wykonywanych przez inne instytucje, np. organizacje międzynarodowe, a także przez szeroko rozumiane środowisko naukowe. Podstawowym celem omawianego programu wspierania badań naukowych i analiz w zakresie zagadnień związanych z unią gospodarczą i walutową jest stworzenie platformy ułatwiającej wykorzystywanie wyników badań zewnętrznych w ramach debaty politycznej prowadzonej w instytucjach Wspólnoty.

2. Konieczna jest kompleksowa i zintegrowana koncepcja wspierania badań naukowych i analiz dotyczących Unii Gospodarczej i Walutowej

Utworzenie unii gospodarczej i walutowej wymaga wzmocnienia analitycznych podstaw decyzji w zakresie polityki gospodarczej. Ponadto konieczne jest lepsze uświadomienie państw członkowskich co do politycznych wymagań stawianych przez unię gospodarczą i walutową, co pozwoli zwiększyć zrozumienie dla konieczności większej koordynacji polityki gospodarczej.

Dla odniesienia możliwie największych korzyści z wyników zewnętrznych badań naukowych i analiz w zakresie zagadnień dotyczących unii gospodarczej i walutowej potrzebna jest kompleksowa i zintegrowana koncepcja regulująca stosunki i kontakty z instytucjami dostarczającymi tych analiz. Koncepcja taka jest istotna z dwóch powodów: z jednej strony jest to niezbędne dla odpowiedniego udostępnienia wyników badań tym kręgom, które w instytucjach europejskich zajmują się kwestiami polityki gospodarczej; z drugiej strony pozwoli to Komisji Europejskiej i pozostałym instytucjom unijnym przekazać swoje opinie i umożliwi skierowanie uwagi naukowców na te zagadnienia, które są najbardziej istotne dla decydentów politycznych w UE.

Komisja Europejska zareagowała na potrzebę tego rodzaju kompleksowej i zintegrowanej koncepcji, ustanawiając szeroko zakrojony program działań realizowany przez Dyрекcję Generalną ds. Gospodarczych i Finansowych⁽¹⁾. Podczas gdy niektóre z tych działań zostały włączone do programu na wyraźne życzenie niektórych państw członkowskich, inne zostały zaproponowane przez Komisję. Działania te obejmują np. powołanie grupy zewnętrznych ekspertów ds. analizy i prognozowania zmian sytuacji makroekonomicznej w strefie euro („European Forecasting Network” — europejska sieć prognozowania); organizowanie konferencji naukowych, warsztatów i seminariów, odbywających się zarówno regularnie, jak i okazjonalnie; uruchomienie wewnątrz Komisji programów typu „visiting fellows” („gościnnych profesur”) oraz uruchomienie programu badań w zakresie zagadnień dotyczących unii gospodarczej i walutowej mającego na celu zachęcenie naukowców zewnętrznych do przeprowadzenia prac o szczególnym profilu.

3. Realizacja programu

Poniżej przedstawiono szczegółowy opis różnych elementów programu oraz działań wspierających.

a) Europejska sieć prognozowania

Punktem wyjścia dla utworzenia europejskiej sieci prognozowania była francusko-niemiecka inicjatywa z roku 2001. Miała ona na celu podniesienie jakości analiz sytuacji gospodarczej i polityki gospodarczej w strefie euro poprzez sporządzanie regularnych niezależnych ocen perspektyw gospodarczych i wyzwań politycznych przez sieć wiodących europejskich instytutów naukowych.

Propozycja ta zyskała szerokie poparcie w Komitecie Ekonomiczno-Finansowym i w Eurogrupie, a Komisja została poproszona o rozpoczęcie działań prowadzących do utworzenia takiej sieci. Na lata 2002-2004 Komisja wybrała konsorcjum złożone z ośmiu instytutów naukowych z sześciu państw członkowskich.

Wiosną 2002 r. sieć instytutów sporządziła swoje pierwsze sprawozdanie, po którym w odstępach półrocznych przygotowała jeszcze pięć kolejnych, ostatnie z nich jesienią 2004 r. Oprócz regularnych analiz koniunktury i prognoz makroekonomicznych dla strefy euro sprawozdania omawiały wiele różnych zagadnień istotnych dla unii gospodarczej i walutowej. Należały do nich zmiany wydajności pracy i kosztów pracy w strefie euro, amortyzacja szoków makroekonomicznych w strefie euro, konwergencja cykli koniunkturalnych w unii gospodarczej i walutowej oraz gospodarczy wpływ rozszerzenia UE na unię gospodarczą i walutową.

⁽¹⁾ Ten program działań jest częścią rocznego programu prac Dyrekcji Generalnej ds. Gospodarczych i Finansowych i jest zatwierdzany w drodze decyzji w sprawie finansowania przyjmowanej przez Komisję.

W sumie doświadczenia z europejską siecią prognozowania w okresie 2002-2004 były bardzo pozytywne — jej sprawozdania stanowiły cenne uzupełnienie wewnętrznych analiz sytuacji gospodarczej i polityki gospodarczej w strefie euro przeprowadzanych przez służby Komisji. W związku z tą pozytywną oceną wiosną 2005 r. Komisja uruchomiła procedurę utworzenia nowej europejskiej sieci prognozowania na lata 2005-2007. Wybrana sieć składa się z dziesięciu instytutów naukowych z dziewięciu państw członkowskich. W marcu 2005 r. nowa sieć przedstawiła swoje pierwsze sprawozdanie. Temat specjalny sprawozdania stanowiło przenoszenie działalności gospodarczej i wynikające z tego wyzwania dla strefy euro; wnioski z tej analizy zostały uwzględnione w rocznym przeglądzie gospodarczym za rok 2005. Kwestii konwergencji oraz integracji nowych państw członkowskich poświęcona była część specjalna sprawozdania przygotowanego wiosną 2006 r.

Sprawozdania są zazwyczaj przedstawiane na konferencji prasowej organizowanej przez europejską sieć prognozowania, która odbywa się w terminie ustalonym wspólnie z Komisją. Sprawozdania są przekazywane komisarzowi ds. gospodarczych i walutowych oraz przewodniczącym Komitetu Ekonomiczno-Finansowego, Komitetu Polityki Gospodarczej a także Komisji ds. Gospodarczych i Walutowych Parlamentu Europejskiego. Sprawozdania można znaleźć na stronie internetowej europejskiej sieci prognozowania, do której prowadzi link na stronie internetowej Komisji:

http://europa.eu.int/comm/economy_finance/efn_en.htm.

W chwili obecnej ocenie poddawane jest — w kontekście dokonywanej przez Dyрекcję Generalną ds. Gospodarczych i Finansowych ogólnej oceny warunków ramowych prowadzenia badań ekonomicznych oraz ich wyników — osiągnięcie przez inicjatywę na rzecz europejskiej sieci prognozowania postawionych przed nią celów, tj. wsparcia dla oszacowania perspektywy gospodarczych i wyzwań politycznych w strefie euro przez niezależne europejskie instytuty naukowe. Wyniki tej oceny będą miały znaczny wpływ na podjęcie decyzji o kontynuowaniu lub zakończeniu inicjatywy na rzecz europejskiej sieci prognozowania po roku 2007.

b) Konferencje i warsztaty w zakresie badań ekonomicznych oraz program seminariów ekonomicznych

Konferencje i warsztaty w zakresie badań ekonomicznych oraz program seminariów ekonomicznych mają na celu zintensyfikowanie kontaktów między służbami Komisji a środowiskiem naukowym. Zasadniczym celem tych programów jest zwrócenie uwagi pracowników Komisji na interesujące prace badawcze poświęcone zagadnieniom związanym z unią gospodarczą i walutową, które są prowadzone na uczelniach wyższych oraz w innych instytucjach naukowych. Mimo iż program ten jest skierowany głównie do pracowników Dyrekcji Generalnej ds. Gospodarczych i Finansowych, pracownicy innych dyrekcji generalnych są informowani o prowadzonych działaniach i również mogą uczestniczyć w konferencjach i seminariach objętych programem.

Konferencje w zakresie badań ekonomicznych

Konferencje i warsztaty w zakresie badań ekonomicznych oraz program seminariów ekonomicznych służą podwyższeniu ogólnej jakości pracy służb Komisji poprzez polepszenie kontaktów ze środowiskiem naukowym. W tym celu znani

ekonomiści pracujący na uczelniach wyższych, w organizacjach międzynarodowych i w instytutach naukowych proszeni są o przedstawienie i przedyskutowanie na konferencjach naukowych i seminariach wyników swoich prac poświęconych utworzeniu i funkcjonowaniu unii gospodarczej i walutowej. Programy te nie tylko ułatwiają pracownikom Komisji dostęp do rezultatów aktualnie prowadzonych prac naukowych, ale również pozwalają im zetknąć się z nowymi koncepcjami i spostrzeżeniami w kwestiach o dużym znaczeniu dla Komisji. Zaproszeni uczestnicy programu uzyskują zaś możliwość przedyskutowania wyników swoich badań z pracownikami Komisji i urzędnikami pozostałych instytucji europejskich, dzięki czemu mogą sobie lepiej uświadomić polityczne znaczenie prowadzonych przez nich badań naukowych.

W ramach programu konferencji w zakresie badań ekonomicznych zorganizowano w ostatnich kilku latach szereg konferencji. Były one organizowane głównie przez personel Komisji, w niektórych przypadkach przy współudziale innych instytucji. W poszczególnych konferencjach brało udział od 50 do 300 uczestników i były one poświęcone tak różnym zagadnieniom jak umiędzynarodowienie własności majątku w UE, narzędzia statystyczne służące analizie cyklu koniunkturalnego, gospodarcze i budżetowe konsekwencje starzenia się społeczeństw na całym świecie oraz analiza cykli koniunkturalnych i wzrostu gospodarczego w Europie.

Specjalne konferencje zostały zorganizowane w celu omówienia ważnych analitycznych dokumentów opublikowanych przez służby Komisji, np. sprawozdania o finansach publicznych lub sprawozdania na temat pięciu lat funkcjonowania unii gospodarczej i walutowej. Kontakty ze światem akademickim i decydentami politycznymi pomagają zwiększyć wzajemne zrozumienie ograniczeń politycznych oraz porad wynikających z rozważań teoretycznych. Kwestia właściwej polityki gospodarczej musi być przedmiotem otwartej dyskusji, tak by zwiększyć wiarygodność odpowiednich ram politycznych.

Program seminariów ekonomicznych

W roku 2003 uruchomiono nowy program seminariów ekonomicznych celem zwiększenia synergii między badaniami naukowymi poświęconymi unii gospodarczej i walutowej prowadzonymi w obrębie Komisji oraz poza nią. Ta nowa koncepcja ma zdaniem Komisji zwiększyć zainteresowanie współpracą wśród cenionych ekonomistów pracujących na wyższych uczelniach, w organizacjach międzynarodowych, administracji rządowej i w najlepszych instytutach naukowych. Komisja zaprasza wybranych naukowców do poprowadzenia seminariów, na których omawiane są — zarówno z makroekonomicznej, jak i mikroekonomicznej perspektywy — prace naukowe dotyczące powstania i funkcjonowania europejskiej unii gospodarczej i walutowej.

Głównym celem tego programu jest podniesienie ogólnej jakości pracy służb Komisji i wzmocnienie wewnętrznego know-how poprzez polepszenie kontaktów ze środowiskiem naukowym. Program ten ułatwia pracownikom Komisji dostęp do rezultatów aktualnie prowadzonych prac naukowych i pozwala im na zetknięcie się z nowymi koncepcjami i spostrzeżeniami w kwestiach o dużym znaczeniu dla Komisji. Prowadzącym seminaria program daje zaś możliwość poznania otoczenia politycznego, w którym działają służby Komisji.

Programem zarządzają głównie członkowie grupy doradców Dyrekcji Generalnej ds. Gospodarczych i Finansowych. Doradcy ci pozostają w bliskim kontakcie ze środowiskiem naukowym, co pozwala im właściwie ocenić aktualny stan badań naukowych i przekazać odpowiednie informacje pracownikom Komisji. Program stanowi również cenny element strategii szkoleniowej służb Komisji.

Podczas jednodniowych wizyt w Komisji naukowcy przedstawiają wyniki swoich prac na seminarium trwającym około półtorej godziny, po czym pozostają do dyspozycji tych pracowników Komisji, którzy pragną szczegółowo przedyskutować kwestie poruszane na seminarium. Skrypt prezentacji jest na ogół wcześniej przekazywany uczestnikom seminarium. W roku 2003 w ramach tego programu odbyło się 15 seminariów, w roku 2004 ich liczba wzrosła do 24, a w roku 2005 przeprowadzono kolejnych 17 prezentacji. Wliczając seminaria prowadzone w ramach „profesur gościnnych” oraz pozostałe seminaria organizowane bez ponoszenia kosztów, przeciętnie organizowane jest jedno seminarium tygodniowo.

c) Program „profesur gościnnych”

Przy pomocy programu „profesur gościnnych” Komisja Europejska stara się stworzyć swoim pracownikom możliwość uzupełnienia wiedzy na temat aktualnych zagadnień, zapraszając w tym celu na krótki pobyt w Komisji czołowych ekonomistów pracujących na wyższych uczelniach, w organizacjach międzynarodowych, administracji rządowej i najlepszych instytutach naukowych. Pobyty te trwają zazwyczaj tydzień lub dwa, choć jeśli potrzebna jest dogłębna analiza określonego tematu mogą być zaplanowane nawet na sześć tygodni. Taki okres czasu można by łatwiej uzgodnić z typowym dla instytucji świata akademickiego urlopem naukowym, co mogłoby zwiększyć zainteresowanie wśród potencjalnych uczestników.

Podczas pobytu w Komisji od wizytujących naukowców wymaga się aktywnego uczestnictwa w pracach prowadzonych przez służby Komisji. Polega ono na omawianiu zagadnień będących przedmiotem prowadzonych przez nich prac badawczych z pracownikami Komisji zajmującymi się tymi kwestiami oraz doradzanie im w tym zakresie. Ponadto naukowcy ci prowadzą jedno lub więcej seminariów na tematy stanowiące przedmiot ich pracy naukowej oraz przygotowują pracę seminaryjną poświęconą ich ostatnim badaniom, która może zostać później opublikowana w serii „*Economic Papers*” Dyrekcji Generalnej ds. Gospodarczych i Finansowych.

Podobnie jak w przypadku programu seminariów ekonomicznych głównym celem tego programu jest podniesienie ogólnej jakości pracy służb Komisji i wzmocnienie wewnętrznego know-how poprzez polepszenie kontaktów ze środowiskiem naukowym. Program ten ułatwia pracownikom Komisji dostęp do rezultatów aktualnie prowadzonych prac naukowych i pozwala im zetknąć się z nowymi koncepcjami i spostrzeżeniami w kwestiach o dużym znaczeniu dla Komisji. Wizytujący naukowcy mają zaś możliwość poznania otoczenia politycznego, w którym działają służby Komisji.

Program „profesur gościnnych” został uruchomiony w październiku 2001 r. Liczba zaproszonych naukowców wzrosła z 6 w roku 2002 do 10 w roku 2003 i 11 w roku 2004. W roku 2005 zaproszono kolejnych 8 badaczy. Wizytujący naukowcy omawiali wiele najróżniejszych zagadnień naukowych związanych z polityką makroekonomiczną w unii gospodarczej i walutowej.

Program ten wzbudził zainteresowanie wielu wysokiej klasy naukowców. Seminaria były zazwyczaj licznie uczęszczane, a wykłady na wysokim poziomie. Większość prac przygotowanych przez wizytujących naukowców spełniała kryteria publikacji w czasopiśmie ekonomicznym o naukowym lub politycznym charakterze, a niektóre z nich zostały również opublikowane w serii „*Economic Papers*” Dyrekcji Generalnej ds. Gospodarczych i Finansowych.

W większości przypadków udało się nawiązać dobre i owocne kontakty, które czasami przybrały wręcz charakter specjalnych kontaktów roboczych z jednostkami operacyjnymi Komisji. Wizytujący naukowcy zostali włączeni do dyskusji nad szczegółowymi programami prac i projektami, wnieśli bezpośredni wkład w przygotowanie odpowiednich rozdziałów rocznego przeglądu gospodarczego UE, a ich szczegółowe propozycje i uwagi były na ogół włączane do notatek służbowych sporządzanych przez pracowników Komisji.

d) Program badań ekonomicznych

Program badań ekonomicznych stanowi kolejny instrument służący uwzględnieniu zewnętrznej wiedzy specjalistycznej w pracach służb Komisji. W ramach tego programu najlepszym naukowcom pracującym na uczelniach wyższych i w innych organizacjach naukowych zlecane jest przeprowadzenie badań naukowych⁽¹⁾.

Badania te zlecane są przez jednostki lub dyrekcje operacyjne i są nadzorowane przez kwalifikowany personel Komisji. W związku ze zdecentralizowanym charakterem tego programu tematy prowadzonych badań różnią się w zależności od zmiennego zapotrzebowania. Mogą one dotyczyć analiz teoretycznych i/lub analiz empirycznych konkretnych zagadnień ekonomicznych, np. oszacowania wpływu dalszej integracji gospodarczej (integracji rynków finansowych itp.). Badania te służą zazwyczaj jako materiał wyjściowy dla bieżących prac służb Komisji, ale jeśli mogą one wzbudzić zainteresowanie u szerokiej publiczności, są publikowane w seriach „*European Economy*” lub „*Economic Papers*” wydawanych przez Dyrekcję Generalną ds. Gospodarczych i Finansowych. Zlecane w ostatnich latach badania służyły przygotowaniu przeglądu gospodarczego UE (np. determinanty wzrostu wydajności pracy w UE, skutki globalizacji) i sprawozdań o finansach publicznych, albo wspierały analizę nadzorowania unii gospodarczej i walutowej (reforma paktu na rzecz stabilności i wzrostu) lub polityki reform gospodarczych w UE (strategia lizbońska).

⁽¹⁾ Ten program działań jest częścią rocznego programu prac Dyrekcji Generalnej ds. Gospodarczych i Finansowych i jest zatwierdzany w drodze decyzji w sprawie finansowania przyjmowanej przez Komisję.

4. Działania wspierające

a) Zewnętrzne bazy danych i inne informacje wspierające program

Analiza zagadnień związanych z unią gospodarczą i walutową wymaga dostępu do szeregu odpowiednich, wiarygodnych i aktualnych statystyk i innych danych. Dane te muszą być z reguły udostępnione dla oceny na poziomie krajowym, europejskim i światowym. Wymagane informacje dotyczą zasadniczo zmian makroekonomicznych, danych finansowych (o strukturach finansowych, finansowych składnikach majątku, wartości składników majątku oraz wartości emisji) oraz specyficznych danych w zakresie zarządzania ryzykiem finansowym. Ta ostatnia pozycja obejmuje wszelkie rodzaje informacji o instytucjach finansowych (przede wszystkim bilans, informacje o przychodach oraz o strukturze własnościowej).

Zdecydowana większość urzędowych makroekonomicznych statystyk dotyczących UE powstaje w ramach europejskiego systemu statystycznego i jest łatwo dostępna dla pracowników Komisji poprzez oficjalne źródła, jednakże potrzeby użytkowników często znacznie wykraczają ponad możliwości publicznie dostępnych zasobów danych.

Dane makroekonomiczne dotyczące krajów spoza Europy muszą być pozyskane z innych źródeł. W przypadku głównych państw uprzemysłowionych spoza UE obejmują one zasadniczo: (i) szczegółowe rachunki narodowe dla gospodarki ogółem i według sektorów instytucjonalnych (przedsiębiorstwa, instytucje rządowe, gospodarstwa domowe, instytucje niekomercyjne, zagranica); (ii) wskaźniki gospodarcze (jakościowe sondaże wśród przedsiębiorstw i konsumentów, indeksy produkcji, cen, zamówień, itp.) oraz (iii) wskaźniki rynku pracy (populacja czynna zawodowo, zatrudnienie, bezrobocie, płace itp.).

W przypadku danych finansowych zasadnicze znaczenie mają szczegółowe informacje dotyczące UE-25 oraz Stanów Zjednoczonych, ale nie są one z reguły dostępne z oficjalnych źródeł. Odnosi się to do wszelkiego rodzaju danych dotyczących (i) statystyk dotyczących struktury finansowej (agregaty monetarne i finansowe, kredyty bankowe, informacje o pośrednikach finansowych, kapitalizacja giełd, itp.); (ii) wartości finansowych składników majątku (stopy rynku pieniężnego, kursy wymiany walut, stopy oprocentowania kredytów bankowych, rentowność obligacji, rynki akcji, ceny nieruchomości) oraz (iii) danych z zakresu emisji finansowych składników majątku (zbiór danych o emitowanych obligacjach zawierający informacje o emitencie, wartości, terminie płatności, kuponie odsetkowym, itp. oraz informacje o pierwotnej emisji akcji na rynku publicznym i dodatkowych emisjach).

Większość danych dotyczących zarządzania ryzykiem finansowym, podobnie jak dane finansowe, musi być pozyskiwana z komercyjnych baz danych. Istnieje kilka wysoce wyspecjalizowanych przedsiębiorstw, które dostarczają tego rodzaju informacji dotyczących możliwego ryzyka towarzyszącego pożyczkom i inwestycjom finansowym oraz informacji o instytucjach finansowych na całym świecie. Dane dotyczą głównie bilansów, informacji o przychodach oraz struktury własnościowej instytucji finansowych; przy wykorzystaniu specjalnych narzędzi analitycznych przeprowadzane są na dużą skalę porównania z *peer groups*.

Informacje statystyczne są wprowadzane podstawowym elementem starannej analizy zmian sytuacji ekonomicznej w unii gospodarczej i walutowej; istnieje jednak również szereg innych informacji, które mogą w dużym stopniu ułatwić pracę analityków, i które często mogą być pomocne w szybkim pomiarze najważniejszych wskaźników określających zmiany sytuacji gospodarczej i finansowej. Informacje tego rodzaju są czasami udostępniane jako część usługi oferowanej przez komercyjne bazy danych, często są one również oferowane jako odrębny produkt. W związku z tym zapotrzebowanie na kompleksowe i szybko dostępne informacje o sytuacji gospodarczej i finansowej może w najbardziej efektywny sposób zostać zaspokojone poprzez abonament tego rodzaju wyspecjalizowanych produktów.

b) Program publikacji poświęconych zagadnieniom dotyczącym unii gospodarczej i walutowej

Roczny program publikacji poświęconych zagadnieniom dotyczącym unii gospodarczej i walutowej stanowi istotny element zewnętrznej komunikacji służb Komisji. Program ten ma na celu skuteczne upowszechnienie wyników aktualnych prac na tematy związane z unią gospodarczą i walutową. Podstawowa grupa odbiorców składa się z instytutów ekonomicznych, uczelni wyższych, decydentów politycznych, przedstawicieli prasy fachowej i innych mediów na płaszczyźnie krajowej i międzynarodowej. Ten określany corocznie program stanowi część ogólnego programu publikacji (*Programme ordinaire de publication*) Komisji Europejskiej.

Najważniejszą serią publikacji służb Komisji poświęconą zagadnieniom związanym z unią gospodarczą i walutową jest seria zatytułowana „European Economy”. Po zmianach przeprowadzonych w 2002 roku włączono do niej kilka dodatkowych publikacji celem uzupełnienia i dalszego rozwinięcia jej profilu redakcyjnego i tematycznego. Najważniejsze publikacje tej serii to „Broad Economic Policy Guidelines” (*Podstawowe wytyczne polityki gospodarczej*), roczne sprawozdanie „Public Finances in EMU” (*Finanse publiczne w unii gospodarczej i walutowej*), „Macroeconomic Forecasts” (*Prognozy makroekonomiczne*) oraz roczny „EU Economy Review” (*Przegląd gospodarczy UE*), a oprócz tego szereg aktualnych analiz polityki gospodarczej. Zaprzestano wydawania takich serii jak „Euro Papers”, która była publikowana w głównej fazie wprowadzania euro, natomiast wprowadzono nowe publikacje stanowiące rezultat debat na temat polityki gospodarczej, takie jak „Country Focus”, „Quarterly Report on the Euro Area” (*Kwartalne sprawozdanie na temat strefy euro*) oraz „Annual Report on the Euro Area” (*Roczne sprawozdanie na temat strefy euro*). Jak widać, działalność wydawnicza służb Komisji pozostaje elastyczna, pozwalając na odpowiednie uwzględnienie wyników przyszłych badań i nowych obszarów zainteresowania w naukach ekonomicznych oraz — przy spełnieniu określonych warunków — nawiązanie współpracy z komercyjnymi wydawnictwami.

Dla ułatwienia dyskusji w środowisku akademickim i zapewnienia także szerokiej publiczności dostępu do prowadzonych aktualnie prac badawczych wszystkie publikacje są również dostępne w Internecie pod adresem:

http://europa.eu.int/comm/economy_finance/publications_en.htm

5. Ocena

Celem oceny skuteczności programu Dyrekcja Generalna ds. Gospodarczych i Finansowych włączyła do swojego wieloletniego programu ocen na lata 2005-2010 przeprowadzenie zewnętrznej oceny działań dyirekcji generalnej w zakresie badań naukowych i analiz ekonomicznych. Ocena ta będzie z jednej strony skoncentrowana na kwestii wykorzystania rezultatów tych działań w procesie formułowania i realizowania polityki przez Komisję oraz ich wkładu w utrzymanie i zwiększenie kapitału intelektualnego w dyirekcji generalnej, z drugiej zaś strony dokonana zostanie analiza wpływu tych działań na użytkowników zewnętrznych. W ramach oceny przewiduje się także możliwość przeprowadzenia analizy porównawczej z departamentami badawczymi podobnych organizacji. Proces oceny został zapoczątkowany w roku 2005, a końcowe sprawozdanie zostanie przedstawione latem 2006 r.

6. Wniosek

Program wspierania badań naukowych i analiz w zakresie zagadnień związanych z unią gospodarczą i walutową dobrze się przyjął w służbach Komisji. Dzięki niemu sporządzane

przez pracowników Komisji analizy ekonomiczne odzwierciedlają aktualny stan wiedzy naukowej. Zintensyfikowanie badań naukowych w kontekście szóstego wspólnotowego programu ramowego na rzecz badań pozwala również służbom Komisji wnieść wkład w podstawowe badania ekonomiczne.

Działalność naukowa nie ma jednostronnego charakteru. Dzięki poszerzeniu współpracy ze środowiskiem naukowym oraz szeroko zakrojonym dyskusjom na tematy polityki gospodarczej zarówno świat akademicki, jak i szeroka opinia publiczna są informowane o strategicznych decyzjach politycznych i koordynacji polityki, które mają zapewnić sukces unii gospodarczej i walutowej. Z drugiej strony zaś następuje wzmocnienie ram politycznych, co prowadzi do zwiększenia wiarygodności wśród pracowników nauki i decydentów politycznych.

Działania w zakresie analiz i badań naukowych okazały się na tyle skutecznym narzędziem wspomagającym wzmocnienie nadzoru nad polityką gospodarczą w unii gospodarczej i walutowej, że trudno byłoby je zastąpić. W związku z tym muszą być one kontynuowane, a tam gdzie to konieczne, rozszerzone.
